

KOMPARO

KOMPARO

celoslovenské testovanie
žiakov 9. ročníka ZŠ a kvarty OG

Test zo slovenského jazyka a literatúry

forma A

Školský rok 2015/16

© EXAM testing®, spol. s r. o.
P. O. Box 215, Vranovská 6, 854 02 Bratislava 5
02 / 63 81 26 89
www.exam.sk, www.komparo.sk

Pozorne si prečítaj ukážku 1, na ktorú sa vzťahujú otázky 21 – 24.

Ukážka 1

„Prečo pracujete?“ spýtal sa Tracy svojho psychiatra dr. Pingitzera.

„Prečo?“ zopakoval doktor Pingitzer. „Fím ja?“ Doktor sa na chvíľu zamyslel. „Vo Viedni som raz stretol diefča. Elsa volala. Elsa Varshock. Ahá. Elsa, to ako šena, hovorí: ,Kde máš peniaze na jedlo? Nuš pracujem,“ povedal doktor Pingitzer.

„Vy rozumiete psychiatrii?“ spýtal sa ešte Tracy. „Psychiatrii? Ne,“ povedal doktor Pingitzer. „Ludom – trocha. Trocha, troška, trošičku. Z roka na rok, zo dna na den – menej a menej. Prečo? S ludmi je taško. Ludia sú ludia. Ludia sú zábava, hra, fantázia, čary. Ahá. Ludia sú bolest, ludia sú choroba, ludia sú blázni, ludia ublišujú ludom, zabíjajú ludí, zabíjajú seba. Kde je zábava, kde je hra, kde je fantázia, kde sú čary? Neznášam psychiatriu. Ludí milujem.“

A doktor Pingitzer pokračoval: „Prečo ludia strátili zábavu, hru, fantáziu, čary? Kvôli čomu? Ahá. Peniaze?“ Usmial sa.

„Za lásku – platiť. Za krásu – platiť. Za zábavu – platiť. A teraz do práce,“ ukončil doktor rozhovor.

(W. Saroyan – Tracyho tiger, upravené)

21

Prečo doktor Pingitzer podľa ukážky 1 pracuje ako psychiater?

- A) Pretože má vrelý vzťah k práci.
- B) Pretože sa rád zabáva.
- C) Pretože dobre chápe konanie ľudí.
- D) Pretože potrebuje peniaze.

22

Aký postoj k ľuďom má doktor Pingitzer z ukážky 1?

- A) Nemá ich rád, lebo sa dajú ľahko kúpiť.
- B) Nemá ich rád, sú pre neho len pacientmi.
- C) Má ich rád aj napriek ich zlým stránkam.
- D) Ma ich rád, pretože si vedia užívať život.

23

Znaky ktorého žánru má predposledný odsek ukážky 1?

- A) úvaha
- B) umelecký opis
- C) charakteristika
- D) rozprávanie

24

Podčiarknuté slovo v ukážke 1 je

- A) príslovka.
- B) predložka.
- C) častica.
- D) citoslovce.

25

Koľko hlások je v nasledujúcom texte použitých chybne?

Kde máš peniaze na jedlo? Nuš pracujem. S ludmi je taško.

- A) 7
- B) 6
- C) 5
- D) 4

26

V ktorej vete sú zakryté i/í?

- A) Pečú tam domác [ ] chlieb s tradičn [ ] mi prísadami.
- B) Všetci vedia, že Katk [ ] n brat je skvel [ ] šermiar.
- C) Ktor [ ] žiaci pôjdu s triedn [ ] m učiteľom na výlet?
- D) Túlav [ ] psi sa skrývali pred jeho orl [ ] m zrakom.

Pozorne si prečítaj ukážku 2, na ktorú sa vzťahujú otázky 27 – 29.

Ukážka 2

Slovenská internetová encyklopédia Wikipédia prekonala začiatkom februára tohto roku hranicu 200-tisíc článkov a zaradila sa na 35. miesto medzi národnými Wikipédiami na svete.

„Na tvorbe článkov a úpravách sa podieľa mesačne približne päťsto ľudí, z toho približne tridsať mimoriadne aktívnych,“ hovorí Michal Matúšov, spoluzakladateľ a predseda organizácie Wikimedia SK. „Z tých päťsto ľudí urobí každý aspoň jeden úpravu mesačne, pritom tí najaktívnejší aj vyše sto,“ vraví Matúšov.

Matúšov upozornil, že Wikipédia je otvorená internetová encyklopédia. Jej princípy dovoľujú komuľvek s pripojením na internet a s webovým prehliadačom meniť jej obsah. To znamená, že nie všetko, čo tam nájdete, obsahuje úplné, presné a spoľahlivé informácie.

Zdôrazňuje, že Wikipédia by mala byť len jedným zo zdrojov. Užívatelia by si mali informácie overovať a kontrolovať, či článok obsahuje dostaok rôznych zdrojov, referencií. Mali by sledovať aj upozornenia, napríklad, že chýbajú zdroje alebo že články obsahujú nedôveryhodné informácie. Tie, ku ktorým nepribudnú ani po čase zdroje alebo overené informácie, sú vymazané.

(D. Vražda – Slovenská Wikipédia má 22 miliónov zobrazení mesačne, dennikn.sk, upravené)

27

Ktoré tvrdenie je podľa ukážky 2 pravdivé?

- A) Národných Wikipédii je aspoň niekoľko desiatok.
- B) Články bez uvedeného zdroja sú z Wikipédie okamžite vymazávané.
- C) Na Wikipédii sa publikujú len overené informácie.
- D) Každý mesiac sa v slovenskej Wikipédii urobí 500 úprav.

28

Z ukážky 2 vyplýva, že vytvoriť článok na slovenskej Wikipédii môže

- A) približne päťsto vybraných ľudí.
- B) ten, kto pridá aspoň jeden článok mesačne.
- C) aj človek, ktorý danej téme celkom nerozumie.
- D) len obyvateľ Slovenska.

29

Ak by ukážka 2 vyšla knižne, k akému typu literatúry by sme ju mohli zaradiť?

- A) populárno-vedecká literatúra
- B) vedecko-fantastická literatúra
- C) literatúra pre deti
- D) umelecká literatúra

30

Ktorým slovom je v nasledujúcej vete vyjadrený podmet?

Zo zapojených dobrovoľníkov urobí každý aspoň jednu úpravu mesačne.

- A) zapojených
- B) dobrovoľníkov
- C) každý
- D) úpravu

31

V ktorej vete chýba čiarka?

- A) Máš radšej mačky alebo psy?
- B) Bud' si pripravím večeru alebo budem hladný.
- C) Jedlo omamne voňalo a mne sa zbiehali slinky.
- D) Pri práci použil rovnaký spôsob ako ja.

Pozorne si prečítaj ukážku 3, na ktorú sa vzťahujú otázky 32 – 33.

Ukážka 3

17:50	Aferim! (Aferim), r. Radu Jude • Bulharsko/ČR/Rumunsko • 2015 • 108' • MP 15
18:15	Odnikiaľ niekam (Somewhere), r. Sofia Coppola • USA/Veľká Británia/Talianko • 2010 • 98' • MP 12
18:15	Koza (Koza), r. Ivan Ostrochovský • SR/ČR • 2015 • 75' • MP 12 • premiéra
20:15	Nevera po slovensky (Nevera po slovensky), r. Juraj Jakubisko • Československo • 1981 • 137' • MP 15

(program kina Lumière, www.aic.sk/kinolumiere)

32

Janka má 14 rokov a ide do kina na koprodukčný film, ktorý trvá menej než dve hodiny a už ho v kine premetali. Ktorý film si podľa ukážky 3 môže pozrieť?

- A) Aferim!
- B) Odnikiaľ niekam
- C) Koza
- D) Nevera po slovensky

33

Ktoré tvrdenie o filme *Nevera po slovensky* nie je podľa ukážky 3 pravdivé?

- A) Uvádzajú ho s pôvodným názvom.
- B) Vznikol v 20. storočí.
- C) Môžeme naň ísť, až keď máme občiansky preukaz.
- D) Vznikol v spolupráci dvoch krajín.

34

Pojem *kyslý dážď* je

- A) frazeologizmus.
- B) pranostika.
- C) združené pomenovanie.
- D) nepriame pomenovanie.

Pozorne si prečítaj ukážku 4, na ktorú sa vzťahujú otázky 35 – 38.

Ukážka 4

Ak sadnete si z dlhej chvíle k šachom,
pre šťastie lebo pre sklamanie hrať,
nezabúdajte, že je problém, na kom
závisí vaše víťazstvo či pád.

Neukazujte svojmu súperovi päty
a dámu strážte, ak ju máte rád,
nepúšťajte ju samu na výlety
– nevieme nikdy, čo sa môže stať.

Nakoniec sa to zvrne na zákone,
že silu umu zdolá sila zrás.
V partii často vyhľadávajú kone,
jedine kráľ však môže dostať mat.

(Miroslav Válek – Šachy)

35

Ktorý z nasledujúcich motívov sa v ukážke 4 nenechádza?

- A) strach zo zrady
- B) obavy zo straty lásky
- C) túžba ochrániť dámú
- D) túžba vyhrať šachovú partiu

36

S kym sa autor v ukážke 4 stotožňuje?

- A) s dámou
- B) s kráľom
- C) s koňom
- D) s pešiakom

37

Aký rým je použitý v ukážke 4?

- A) združený
- B) obkročný
- C) striedavý
- D) žiadny

38

Ku ktorému literárному druhu môžeme zaradiť ukážku 4?

- A) dráma
- B) krátká epika
- C) reflexívna lyrika
- D) spoločenská lyrika

39

V ktorej možnosti je metafora?

- A) Duša mi ohňom splápolala.
- B) Si tvrdohlavý sťa mulica.
- C) A to je už tmavomodrá zima.
- D) Otec sa živí rukami.

40

Podľa reklamy sa v knihe dočítame aj o tom, ako Bratislavu zachránil Dunajský orol, že cisár Jozef II. ukladal drevo v dechtickom kláštore či ako sa Čierna paní prechádza po Michalskej veži.

Do ktorého žánru môžeme knihu zaradiť?

- A) historický román
- B) povest'
- C) rozprávka
- D) legenda

41

V ktorej možnosti je príslovie?

- A) Všetko sa mu lepí na prsty.
- B) O tom už aj vrabce čvirikajú.
- C) Medardova kvapka 40 dní kvapká.
- D) Čo si kto navaril, nech si aj zje.

42

V ktorom slovnom spojení je dodržané pravidlo o ryt-mickom krátení?

- A) pávie pierko
- B) chvália ma
- C) hlasných výziev
- D) s láskavým slovom

43

V ktorej vete sú všetky slová v správnom tvare?

- A) Podozrivý má nepriestrelnú alibi.
- B) Napravil som si pokazené renomé.
- C) V tej reštaurácii majú drahú menu.
- D) Pozdravil som paniu Dvořákovú.

44

Ako by sme správne mali vykať pani Dobrotkovej?

- A) Pani Dobrotková, boli by ste taká láskavá a po-dali mi tú knihu?
- B) Pani Dobrotková, bola by ste taká láskavá a po-dali mi tú knihu?
- C) Pani Dobrotková, bola by ste taká láskavá a po-dala mi tú knihu?
- D) Pani Dobrotková, boli by ste taká láskavá a po-dala mi tú knihu?

45

Ktorá veta je súvetím?

- A) Nie, to nie je moja taška.
- B) Zdrojom vitamínu C sú citrusové plody, rajčiny a šípky.
- C) V izbe voňajú jarou prvosienky, malé žlté kvety.
- D) Ponáhľal som sa, preskakoval som kamene.

